

Slika grad., last gr. fa Ulma.

1. Slov. 1930, L. VI, št. 24, str. 191.

Grad so imeli že kmalu v lasti freizinski škofje, tako se že l. 1267 omenja nek grajski oskrbnik (podpisna na listini v Nemški vasi (.l. 1301 je bil postavljen za oskrbnika grof Svibenski. Nekaj let so si grad prisvojili Avstrijci, l. 1426 pa je zopet prešel v last freisinskih škofov. L. 1483 se je polastil graščine Matija orvinus, ko je odšel so grad dobil Avstrijci. V tem času je Klevevž dobil deželno sodno oblast. Do l. 1772 grad ni imel kapele in maše se je brala v dvorani. Grad so dali Avstrijci nekemu Georgu von Thurn, ta pa ga je prodal Ivanu Prstu Valvazorju, ta pa ga je v oporoki l. 1581 zapustil Francu Moscon. L. 1587 pa so grad zopet dobili nazaj freizinski škofje in grad so imeli v najem razni oskrbniki. L. 1622 pa je škof prodal Klevevž grofu Moscon. L. 1693 pa je prešel v last stiškega samostana. Pozneje grad v lasti barona Schweiger in nato l. 1824 Ludvika Jombarta iz Francije.

Zgod. fara lj. škofije, l. 1887, 5 zv. str.

56-63.

Klingenfels: Verschiedene Acten, Inventare aus dem XVIII. Jahrhunderte, Rechnung des Verwalters von 1729 bis 1731.

Eine archivalische Nachlese in Landstrass und Sitich von J. Wallner. MNK. III. 1890., S. 212.

KLEVEVŽ - grad

Ves požgan in močno porušen. V vzh. traktu je prizidan tristrano zaključen pomol segajoč v drugo nadstr. V prvem nadstr. se je pokazal pri vходу v ta prostor iz hodnika v steni zazidan kamnit šilast portal iz peščenca z živahnim gotskim profilom brez kapitela. Odprtina je ca 80 cm šir. vis. okr. 2m. Raz, eroma visok zokelj je koso posnet, pribl. 1/2 njegove višine je nad tem ^{2.} *podrojen* odtok iz žlebov, ki med paličastimi motivi oblikujejo vse ostalo. Čas k. 14. stol. ali zač. 15. stol. Nasrptoti tej steni je na zunanji steni vzdian eno nadstr. obsegajoč kamnit lok z posnetim prednjim robom in odtokom na ~~ja~~ ajdovo zrno. Levo in desno od loka, ki je slavolok v pomolu ležečega prezbitirija so ostanki na naključvano beljeno steno izvršenih fresk iz 15. stol. Zadnji čas so skoro popolnoma odpadle, bilo je Oznanenje, na eno strani angel z napisnim trakom, na drugi Marija. V plitvem obodu vrhnjega prezbit. prostora je vzdian sklepnik s šahastim diagonalnim pasom preko ščita. Vzdiani so bili še drugi sklepniki, ki pa so zadnji čas popadali dol. Sedanji prezbiterij ni gotski, koloko gre za dvonadstr. kapelo je danes težko reči.

Nasproti temu traktu je sredi zap. trakta dobro zaznaven stolpast del vzdian iz vodoravnih leg laporja približno kvadratičnega tlorisa. Debelina zidu okr. 180 cm. Rezani ogli se pokore debelosti leg v zidu, V isti steni kakor gotski portal je levo od tod zazidan ^o pravokoten ^o

KLEVEVŽ - grad

gotško okno s posnetim prednjim robom.

Levo ca 80 cm od portala stran je v sedanji steni dobro zaznaven ogel prvotne stavbe, zidan iz kvadratov, dočin je stena iz lomljenca - gotska. Pred to steni je bil arkadni hodnik.

Koleg stolpa proti severu je bila novejša kapela pravokotnega tlorisa s sestavljeno poveznjeno kupolo, vidi se tudi še del baročne štukature. Oltarna stena je bila fresko slikana, ostanek kaže na barok, možno pa seve tudi 19.stol. Stene so bile oblikovane s *pilastri* ogli pravokotniško posneti.

Grad ima ovalno obliko, ki vestno sledi robu terase nad reko kjer leži. Nad vhodom so se pokazali ostanki fresk predstavljajočih grb s kronami. Razloči se ščit s tremi rumenimi srci na lila polju s podpisom v gotski frakturi Gangern(?), rumen panter, škofovska mitra, del ščita s podstavkom kelihu podobnega predmeta. Verjetno 16.stol.

Stele, IV.A., 5.6.1947, str. 1-2'